

nju” obuhvata devet dužnosti koje su primera radi navedene u st. 2 ovog člana od kojih se za tri može smatrati da u fragmentima uređuju savetovanje posrednika osiguranja. Jedna od tih tri dužnosti precizira se u st. 3 tog člana. Ostale dužnosti *de facto* su samostalne obaveze propisane za posrednika. Prva od tih dužnosti jeste da pre zaključivanja ugovora o osiguranju, posrednik *odredi* potrebe i zahteve osiguranika *na osnovu podataka dobijenih od njega* (čl. 94, st.1, tač. 1). Druga, da *izradi odgovarajuću analizu rizika i predloži odgovarajuće pokriće* (čl. 94, st. 1, tač. 3), koju dužnost posrednik izvršava prema stavu 3 tako što (pisano – prim. autora) analizu sačinjava uzimajući u obzir dovoljno veliki broj ugovora o osiguranju koji su dostupni na tržištu, što mu omogućava davanje preporuke u skladu sa profesionalnim kriterijumima kako bi osiguranik zaključenjem ugovora o osiguranju ostvario svoje potrebe i zahteve. Treća dužnost je da navede razloge za date savete u vezi sa predloženim ugovorom, odnosno društвom za osiguranje sa kojim ugovor treba da se zaključi (čl. 94, st. 1, tač. 4).

U realnosti u iskazanim odredbama je izvršen složeni pokušaj da se opiše kroz više dužnosti sadržina obaveze savetovanja koju za sve vrste posrednika na sažet način propisuje DPO u čl. 12, st. 2 i 3.

U ovom našem zakonu nalogodavac usluge od posrednika, odnosno klijent posredničkog društva za osiguranje može biti kako društvo za osiguranje, tako i osiguranik. Ali, u zakonu su izostavljene odredbe o sadržini obaveze plaćanja provizije kada je plaća društvo za osiguranje, odnosno odredbe o naknadi kada je pla-

ća osiguranik (čl. 110). On ima i druge slabosti kao i ZPOD, navedene pod tačkom 8.

Pored zastupnika i posrednika, Zakon o osiguranju Srbije ne poznaje nijedan drugi tip posrednika osiguranja koji poznaje dansko zakonodavstvo. U njemu je ugovor posrednika i klijenta, pošto se u njemu nepotpuno reguliše sadržina obaveza (dužnosti) posrednika ostao u sferi neimenovanog ugovora, zbog čega u njemu postoji uput na primenu na posrednike osiguranja odredbi zakona kojima se regulišu obligacioni odnosi, tj. uput na odredbe o ugovoru o (trgovinskom) posredovanju i ugovora o nalogu obuhvaćene u Zakonu o obligacionim odnosima. Odredbe o sukobu interesa su nedovoljne i neadekvatne u komparaciji sa onima koje poznaje ZPOD i zakoni drugih država članica EU.

Navedeno upućuje na zaključak da dobra rešenja danskog zakonodavca obuhvaćena u prethodnim zaključcima i brojna druga u ZPOD koja smo podvrgli detaljnem ispitivanju u ovom radu, mogu našem zakonodavcu da posluže kao kompetentan komparativni izvor i uzor prilikom sledeće revizije Zakona o osiguranju. Ipak, kompletног i kvalitetnog regulisanja posredničkog prava osiguranja u Srbiji neće biti dok ono bude fragmentarno regulisano u izvoru prava koji nije za ovaj sistem normi *sedes materiea* – u Zakonu o osiguranju već donošenjem, kao i u većini zemalja EU, posebnog zakona o posrednicima osiguranja u kome će, kao u ovom radu ispitivanom danskom zakonu, ugovor o posredovanju u osiguranju, ali i ugovor o zastupanju u osiguranju i drugi tipovi posredničkih ugovora, biti kreirani kao imenovani ugovori.

Prof. Jovan SLAVNIĆ, LLD
University of Novi Sad; Honorary president of AIDA Serbia

Multifunctionality of the Danish Act on insurance intermediaries with an emphasis on the regulation of the insurance broker duties

UDC: 368.023.5(489)
Systematic scientific work

SUMMARY

In the first part of the paper author explores the origins of good solutions of the Danish Act on insurance intermediaries model for selling insurance through an insurance intermediary. That are solutions that determine the Act's basic characteristics and which form is the basis for a legal framework in this law to sell insurance. In this part of the paper special attention is dedicated to one area through which

manifested particularly versatility of the legal regime of selling insurance. It is sale over the subjects covered by the general concept of insurance intermediaries who are regulated differently than they scaled Directive on insurance mediation in 2002 (tied agents insurance), or who do not exist in this Directive and in legal systems of the member states (the management company, the company for distribution of insurance products), or when they are known as subjects of the insurance market in EU member states their status

and obligations are governed by regulations on insurance intermediaries (brokerage reinsurance). The regulation of these entities in the Act on insurance intermediaries of Kingdom of Denmark is a result of efforts to expand the insurance market for insurance companies in this country and abroad, and aspirations that on institutional-legal and organizational basis or contractual basis improve the distribution system to provide services in mediating concluding insurance contracts. The second part of this paper examines the solutions related to the duties of an insurance broker who in the intermediary insurance law of this country's typical and major insurance intermediaries. In this part author is focused on testing dutie of brokers to conclude with the client (the insured / buyer) a written contract of services in mediating for conclusion the insurance contract. Then examines in detail all the duties for insurance brokers prescribed by this law, and which are, by nature, generally obligatory legal, and their contents, as legal contractual obligations part of the contract concluded with the client broker / insured as a buyer of insurance. There are duties that the broker has to the client, but also there are duties prescribed by law for the broker to the insurer. When examining the obligation insurance broker underline their good solutions to solutions that recognize the states that belong or do not belong to the same culture and tradition of selling insurance.

In the third and final part of the paper, author summarizes the most important good solutions of mentioned law, which can serve for the Serbian legislator to improve the system of selling insurance through an insurance intermediary.

Key words: Act on insurance intermediaries of the Kingdom of Denmark, broker, insured, consumer, product assurance, information duties, obligations counseling, duties to give information about the insurance products

LITERATURA (REFERENCES)

Consolidated Insurance Mediation Act of the Denmark, Act no. 401 of 25 April 2007 (dostupan na: https://www.finanstilsynet.dk/graphics/Finanstilsynet/Mediafiles/newdoc/Oversaettelser/Act%20401_Insurance%20Mediation%20Act.pdf).

Cousy, H. (2013). Stvaranje evropskog unutrašnjeg tržišta: Sukob različitih kultura osiguranja?, u: Marano, P., Jovanović, S., Labudović Stanković, J. (urednici): *Pravo osiguranja Srbije u tranziciji ka evropskom (EU) pravu osiguranja* (9-31). Beograd: Udruženje za pravo osiguranja Srbije.

Directive 2005/29/EC of the European Parliament and of the Council of 11 May 2005 concerning unfair business-to-consumer commercial practices in the internal market and amending Council Directive 84/450/EEC, Directives 97/7/EC, 98/27/EC and 2002/65/EC of the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 2006/2004 of the European Parliament and of the Council, *Official Journal of the European Union*, L 149/22.

Directive 2002/92/EC of the European Parliament and of the Council of 9 December 2002 on insurance mediation, *Official Journal of the European Communities*, L 9/3.

Directive 2002/83/EC of the European Parliament and of the Council of 5 November 2002 concerning life assurance, *Official Journal of the European Communities*, L 345/1.

Gesetz über den Versicherungsvertrag – VVG, 2007, Versicherungsvertragsgesetz vom 23. November 2007 (BGBl. I S. 2631), das zuletzt durch Artikel 2 des Gesetzes vom 1. August 2014 (BGBl. I S. 1330) geändert worden ist.

Gewerbeordnung, GewO 1994, BGBl, Nr. 194/1994, BGBl, Nr. 18/2015 (dostupno na: <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10007517>).

Kochenburger, P., Zhiyan Li, R., Marano, P. (2010). Sukob interesa brokera osiguranja - Aktuelno stanje u SAD i Kini i izgledi za pravno regulisanje u EU, *Revija za pravo osiguranja*, 1, 8-20.

Sasserath-Alberti, N. (2013). Nove tendencije u oblasti zaštite potrošača u Evropi i Nemačkoj, u: Marano, P., Jovanović, S., Labudović Stanković, J. (urednici): *Pravo osiguranja Srbije u tranziciji ka evropskom (EU) pravu osiguranja* (127-154). Beograd: Udruženje za pravo osiguranja Srbije.

Slavnić, J. (2014). Transparentnost provizije brokera osiguranja u evropskom pravu, *Pravni život*, 11, 437-451.

Slavnić, J. (2013). Zastupnik i posrednik osiguranja u zakonu koji reguliše ugovor o osiguranju, u: Marano, P., Jovanović, S., Labudović Stanković, J. (urednici): *Pravo osiguranja Srbije u tranziciji ka evropskom (EU) pravu osiguranja* (267-289). Beograd: Udruženje za pravo osiguranja Srbije.

Slavnić, J. (2006a). Jedan model integrisanog nadzora nad obavljanjem finansijskih usluga i njegov uticaj na osiguranje, u: Slavnić, J., Šulejić, P. (urednici): *Osiguranje u susret procesu pridruživanja Srbije i Crne Gore Evropskoj uniji* (163-177). Beograd: Udruženje za pravo osiguranja Srbije i Crne Gore.

Slavnić, J. (2006b). Primena direktive o nekorektnoj trgovачkoj praksi od 2005. godine na osiguranje, *Revija za pravo osiguranja*, 4, 22-35.

Slavnić, J. (2004). Predlozi nekih novih rešenja za zastupnike osiguranja u novom Zakonu o osiguranju, u: Slavnić, J., Šulejić, P. (urednici): *Privreda i pravo osiguranja u tranziciji* (1-13). Beograd: Udruženje za pravo osiguranja Srbije i Crne Gore.

Slavnić, J. (2003a). Ovlašćenja i obaveze brokera osiguranja, u: Šulejić, P., Slavnić, J. (urednici): *Pravo*

osiguranja u tranziciji (77–90). Beograd: Udruženje za pravo osiguranja Jugoslavije.

Slavnić, J. (2003b). Ugovor o brokerazi u poslovima osiguranja, u: Perović, S. (urednik): *Aktuelna pitanja savremenog zakonodavstva* (65–78). Budva: Savez Udruženja pravnika Srbije i Udruženja pravnika Crne Gore.

Todorović Simeonides, M. (2012). Obaveze i odgovornost brokera osiguranja, sa akcentom na razmenu informacija i obavezi davanja saveta, *Revija za pravo osiguranja*, 1, 50–59.

Zakon o obligacionim odnosima Republike Srbije, *Službeni list SFRJ*, br. 29/78.

Zakon o osiguranju Republike Hrvatske, *Narodne novine*, br.151-2920/2005, 87-2793/2008, 82-1987/2009, 54-1085/2013, 94-1885/2014.

Zakon o osiguranju Republike Srbije, *Službeni glasnik RS*, br. 139/2014.

Zakon ze dne 17. prosince 2003 o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidatorech pojistných udalostí a o změně živnostenského zákona (zakon o pojišťovacích zprostředkovatelích a likvidatorech pojistných udalostí), zakon č. 38/2003 *Sbírka zákonů ČR*. (The Law of 17 December 2003 on Insurance Intermediaries and Independent Loss Adjusters and amending the Trade Act – Act on Insurance Intermediaries and Loss Adjusters, *Official Journal of the Czech Republic*, No.38/2003 Coll.)